

Protokoll fört vid enskild föredragning

Social- och miljöavdelningen
Miljöbyrån, S4

Beslutande
Minister
Christian Wikström

Föredragande
Jurist
Sanna Karlsson

Justerat
Omedelbart

Nr 12

Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv
om rening av avloppsvatten från tätbebyggelse
COM(2022) 541.
ÅLR 2022/8929
19 S4

Beslut

Kommissionen har lämnat förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om rening av avloppsvatten från tätbebyggelse.

Landskapsregeringen beslöt att lämna ställningstagande enligt **bilaga S423E09** och att till miljöministeriet skicka texten om förslaget förhållande till landskapet och landskapsregeringens ställningstagande.

Kontaktpersoner
Jurist Sanna Karlsson,
telefon +358 (0)18 25457
sanna.karlsson@regeringen.ax

Miljöingenjör Gunnar Westling,
telefon +358 (0)18 25283
gunnar.westling@regeringen.ax

Miljöministeriet
Pb 35
FI-00023 STATSRÅDET

registratorskontoret.ym@gov.fi
ari.kangas@gov.fi
milka.parviainen@gov.fi

Ärende

Landskapsregeringens ställningstagande med anledning av kommissionens förslag om rening av avloppsvatten från tätbebyggelse COM(2022) 541

Ålands landskapsregering översänder härmed sitt ställningstagande med anledning av kommissionens förslag om rening av avloppsvatten från tätbebyggelse COM(2022) 541. Landskapsregeringen förbehåller sig rätten att återkomma med synpunkter i ärendet om anledning till detta konstateras i ett senare skede.

Förslagets förhållande till landskapet

Kommissionsförslagets innehåll hör huvudsakligen till landskapets lagstiftningsbehörighet enligt 18 § 10 p. självstyrelselag (FFS 1144/1991) för Åland. Kommissionsförslaget i dess nuvarande form kommer leda till omfattande lagstiftningsändringar.

Landskapsregeringens ställningstagande till förslaget

Landskapsregeringen ställer sig positiv till att det över 30 år gamla direktivet ersätts med ett nytt som beaktar unionens utveckling och rådande miljö- och tekniksituation. Föroreningar och övergödning av vattenresurser spänner över nationsgränser vilket innebär att unionsbestämmelser om avloppsreglering är viktiga för att skydda vatten från förorening och för att åstadkomma förbättringar av redan förorenat vatten. Förslaget är framsynt vilket landskapsregeringen anser att är positivt, men med det följer ett stort antal delegerade akter vilket innebär förutsebarhetsproblematik. Den utökade övervakningen och tillhörande administration innebär en börda för landskapsregeringen.

Bland kommissionsförslagets detaljer har landskapsregeringen följande synpunkter:

Artikel 1 Innehåll

Både hushållsspillvatten och icke-hushållsspillvatten ingår i begreppet avloppsvatten från tätbebyggelse. Definitionen leder till att ett litet samhälle med en större industri måste

uppfylla direktivets krav vilket innebär merkostnader för hushållen. Landskapsregeringen önskar att industrins belastning inte ska beaktas fullt ut om den utgör en stor del av samhällets belastning. Hushållen ska inte drabbas av industriell etablering i samhället.

Artikel 3 Ledningsnät

Landskapsregeringen anser att införandet av anslutningstvång för bostäder på unionsnivå är för långtgående och att undantagsmöjligheterna är för små. Någon form av rening måste finnas från bostäder, antingen genom insamling i ledningsnät eller enskilda system. Bostäder borde få valmöjlighet mellan ledningsnät och individuellt system i stället för att vara tvungna att ansluta till det ena alternativet. Reglering av anslutning till ledningsnätet bör beslutas på nationell nivå varför landskapsregeringen anser att artikel 3 strider mot subsidiaritetsprincipen.

Artikel 7 Tertiär rening

Det höga kravet på kvävereduktion är gott ur miljösynpunkt men inte möjligt att uppnå i kalla regioner utan orimliga och icke-kostnadseffektiva investeringar. Införandet av kraven skulle därför snedvrída konkurrensen mellan kalla och varma delar av unionen. Ett undantag från det föreslagna kravet på maximalt 6 mg/l kväve i renat avloppsvatten bör därmed införas för kalla regioner.

Artikel 4 stadgar att enskilda avlopp ska uppnå samma krav som motsvarande reningskrav på avloppsreningsverk i samma samhälle. Idag finns ingen teknik för enskilda avlopp som uppnår kraven i artikel 7. Landskapsregeringen anser att artikel 7 är för sträng för enskilda avlopp.

Artikel 8 Kvartär rening och artikel 9 Utökat producentansvar

Begreppen och kraven kring kvartär rening och utökat producentansvar är diffusa och oprecisa. Idén med artiklarna är god och behövs för att nå god vattenkvalitet. Landskapsregeringen har förståelse för att detta är en ny fråga och att mycket undersökningar och forskning pågår inom ämnet. Landskapsregeringen anser att det är för tidigt att införa krav inom dessa områden.

Artikel 11 Energinneutralitet i reningsverk för avloppsvatten från tätbebyggelse

Medlemsstaterna har genom andra unionsakter målsättningar för energieffektivisering, förnyelsebar energi och utsläpp av växthusgaser. Hur och i vilka sektorer dessa målsättningar ska uppnås är upp till medlemsstaterna att avgöra med hänsyn till miljö- och kostnadseffektivitet. Landskapsregeringen anser att medlemsstater fortsättningsvis ska ha rätt att bestämma var målsättningarna för energieffektivisering, varför artikel 11 inte är förenlig med subsidiaritetsprincipen. Målsättningarna för energineutralitet är därutöver mycket svåra att nå i nordliga regioner där behovet av värmeenergi för

avloppsreningsverkens utrymmen och biogasprocessen är större samt potentialen för solenergi är mindre än i sydligare regioner. Landskapsregeringen anser att det viktiga bör vara att förnybar energi används, inte att den använda energin produceras i avloppsreningsverken.

Landskapsregeringen förutsätter att riket för fram landskapsregeringens ståndpunkter i denna fråga vid diskussioner med EU:s institutioner.

Minister

Christian Wikström

Jurist

Sanna Karlsson

FÖR KÄNNEDOM LR:s specialsakkunniga i Bryssel, anton.nilsson@formin.fi
Ålands riksdagsledamot, assistent, rosanna.blomster@riksdagen.fi
Den åländska assistenten vid Europaparlamentet, celinda.nordqvist@europarl.europa.eu
Enheten för rättsliga och internationella frågor, euenheten@regeringen.ax
Lagberedningen, lagberedningen.mail@regeringen.ax
Ålands lagting, info@lagtinget.ax
Riksdagens Stora utskott, suuri.valiokunta@eduskunta.fi
